



T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



20 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610 - 17072455
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Mustafa KILIÇ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN
TBMM 7/46446 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/46446

GK 194

SORULAR

Şanlıurfa ili Karaköprü ilçesi Ali Baba Mahallesi sınırları içerisinde bulunan Akpıyar Deresi'ne kanalizasyon sularının deşarj edildiği, dere yatağında kirli suyun birikmesi nedeniyle yoğun kötü koku, sivrisinek ve haşere oluştuğu, bunun da mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini ve halk sağlığını ciddi şekilde tehdit ettiği yönünde çok sayıda vatandaş başvurusu tarafıma iletilmiştir.

Vatandaşların yaklaşık iki yıldır devam ettiğini belirttiği bu soruna ilişkin Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesine yapılan başvurulara, sorunun DSİ'nin yürüttüğü çalışmalarla ilgili olduğu gerekçesiyle müdahale edilmediği yönünde cevap verildiği anlaşılmaktadır. Ancak kamu kurumları arasındaki yetki ve görev tartışmaları, vatandaşın sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkının ihlal edilmesine gerekçe olamaz.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Devlet ve ilgili idareler, çevreyi korumak ve çevre kirliliğini önlemekle yükümlüdür.

Bu kapsamda;

- 1- Şanlıurfa Karaköprü ilçesi Ali Baba Mahallesi'nde bulunan Akpıyar Deresi'ne kanalizasyon suyu deşarj edildiği iddiası doğru mudur?
- 2- Akpıyar Deresi'ne kanalizasyon suyu verilmesine neden olan altyapı sorunu nedir? Bu sorunun kaynağı hangi kurumun görev ve sorumluluk alanındadır?
- 3- Söz konusu bölgede Bakanlığınızca veya bağlı kurumlarca herhangi bir çevre denetimi yapılmış mıdır? Yapıldıysa tespit edilen hususlar nelerdir?
- 4- Dere yatağındaki kirli suyun halk sağlığı ve çevre açısından oluşturduğu risklere ilişkin herhangi bir analiz veya inceleme yapılmış mıdır?
- 5- Çevreyi kirlettiği tespit edilen gerçek veya tüzel kişiler ile sorumlu kurumlar hakkında herhangi bir idari yaptırım uygulanmış mıdır?
- 6- Akpıyar Deresi'nin temizlenmesi, kanalizasyon deşarjının önlenmesi ve çevre kirliliğinin giderilmesi amacıyla hangi çalışmalar planlanmaktadır? Bu çalışmaların takvimi nedir?
- 7- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, ŞUSKİ, DSİ ve Bakanlığınız arasında bu sorunun çözümüne yönelik koordinasyon sağlanmış mıdır? Sağlandıysa alınan kararlar nelerdir?

- 8- Yaklaşık iki yıldır devam ettiği belirtilen bu çevre ve halk sağlığı sorununun giderilememesinin gerekçesi nedir?
- 9- Bölge halkının maruz kaldığı kötü koku, haşere ve çevre kirliliğinin ortadan kaldırılması için acil eylem planı hazırlanacak mıdır?
- 10- Bakanlığınız, Akpıyar Deresi'nin yeniden çevre ve halk sağlığı açısından güvenli hale getirilmesi için hangi somut adımları atacaktır?

CEVAPLAR

Söz konusu bölgede Şanlıurfa Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından yapılan incelemede Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü ilgili birimleri tarafından Akpıyar Deresi'nde ıslah çalışmalarının devam ettiği, DSİ ile yapılan görüşmede sadece yağmur suyu bağlantı hatlarının bulunduğu tarafımıza beyan edilmiştir. Bölgede yapılan inceleme esnasında koku hissedilmemiş olup, herhangi bir kirlilik tespit edilmemiştir. Ayrıca, bölgede çevre kirliliğine sebebiyet verecek gerçek veya tüzel herhangi bir şahıs yada kurum tespit edilmemiştir.

İl Müdürlüğümüzce bölgedeki derelere kaçak bağlantılara izin verilmemesi ve yapanların tespit edilmesi halinde kapatılması için Şanlıurfa Su ve Kanalizasyon İdaresi (ŞUSKİ) Genel Müdürlüğüne resmi yazı yazılmıştır. Ayrıca, DSİ ile yapılan görüşmede dere ıslah çalışmalarının devam ettiği ve konu ile ilgili ŞUSKİ'ye kaçak bağlantılara izin verilmemesi yönünde kendilerinin de hem şifahen görüştüklerini hem de yazı yazdıklarını beyan etmişlerdir. Şanlıurfa İli'nde yaşanan sel felaketinden bu yana dere ıslah çalışmaları devam etmektedir.

Çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevre kalitesinin korunması amacıyla ülke çapında 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personeli tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren ve çevre kirliliğe sebebiyet verenlere 2872 sayılı Çevre Kanunu ilgili maddelerince idari yaptırım uygulanmakta ayrıca çevre kirliliğine sebebiyet verenler hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmaktadır.

Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Ali Baba Mahallesi'nde bulunan Akpıyar Deresi'nde hâlihazırda kanalizasyon deşarjının bulunmadığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından yapılan çalışma esnasında tahrip olduğu ancak Şanlıurfa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne (ŞUSKİ) bağlı Yatırım İnşaat Dairesi Başkanlığı tarafından sorunun giderildiği, DSİ tarafından yürütülen çalışma esnasında kırılan kanalizasyon hatlarının yine bölgede bulunan mevcut kanalizasyon hatlarına bağlanarak dereye akmasının engellendiği, DSİ tarafından selden sonra dere genişletme çalışmalarına başlanıldığı ve genişletilen dere kanalizasyon, yağmur suyu ve içme suyu şebeke hatlarıyla kesiştiği, kesişen güzergâhlarla ilgili çalışmaların (hat deplasesi) yapıldığı belirtilmiştir.